

Small Business Act (SBA) jest flagową inicjatywą UE w zakresie polityki MŚP, obejmującą dziesięć zasad, którymi należy się kierować przy opracowywaniu i realizacji tej polityki w Unii Europejskiej i jej państwach członkowskich. Zasady te stanowiły podstawę dla opracowania arkuszy informacyjnych. Pierwsza sekcja każdego arkusza objaśnia znaczenie i strukturę sektora małych i średnich przedsiębiorstw w wybranym kraju. Sekcje nr 2 i 3 analizują sytuację kraju w odniesieniu do średniej UE dla każdej z zasad SBA, podczas gdy część 4 przedstawia przegląd działań podjętych w ramach tych samych zasad a sekcja nr 5 przedstawia przykład dobrej praktyki.

Arkusze informacyjne wspomagają proces oceny realizacji programu SBA na poziomie krajowym. Jednakże arkusze SBA nie są autonomicznymi dokumentami. Nie stanowią one pełnej oceny polityki państw członkowskich i powinny być traktowane jako uzupełnienie, a nie substytut, dostępnych krajowych publikacji. Prosimy przeczytać notę metodologiczną przed przeczytaniem tego arkusza informacyjnego SBA.

Informacje dotyczące wszystkich krajów objętych tym projektem oraz wszystkie poszczególne arkusze informacyjne można znaleźć na stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/index_en.htm

1. MŚP w Polsce – podstawowe dane statystyczne

MŚP w Polsce: podstawowe dane statystyczne, gospodarka niefinansowa, dane szacunkowe z 2008 r.

	Przedsiębiorstwa			Zatrudnienie			Wartość dodana		
	Polska		UE-27	Polska		UE-27	Polska		UE-27
	Liczba	Udział	Udział	Liczba	Udział	Udział	Miliard euro	Udział	Udział
Mikro	1 502 959	96,0%	91,8%	3 295 674	38,6%	29,7%	29	18,3%	21,0%
Małe	44 500	2,8%	6,9%	988 919	11,6%	20,7%	18	11,8%	18,9%
Średnie	15 185	1,0%	1,1%	1 595 013	18,7%	17,0%	34	21,6%	18,0%
MŚP	1 562 644	99,8%	99,8%	5 879 606	68,9%	67,4%	81	51,7%	57,9%
Duże	3 105	0,2%	0,2%	2 654 220	31,1%	32,6%	75	48,3%	42,1%
Suma	1 565 749	100,0%	100,0%	8 533 826	100,0%	100,0%	156	100,0%	100,0%

Dane dotyczą gospodarki niefinansowej (NACE C-I, K). Dane szacunkowe zostały opracowane przez EIM Business and Policy Research w oparciu o statystyki strukturalne Eurostat dotyczące przedsiębiorstw z 2006 r.

Struktura sektora MŚP¹ w Polsce jest zdominowana przez mikroprzedsiębiorstwa, których udział w całkowitej liczbie przedsiębiorstw zdecydowanie przewyższa średnią europejską. Dzieje się tak głównie kosztem małych przedsiębiorstw i może sugerować istnienie barier wzrostu pomiędzy tymi dwiema kategoriami. Liczba średnich przedsiębiorstw nie odbiega od średniej proporcji dla UE-27. Udział wszystkich polskich MŚP w całkowitej liczbie przedsiębiorstw jest także zgodny z europejskim punktem odniesienia.

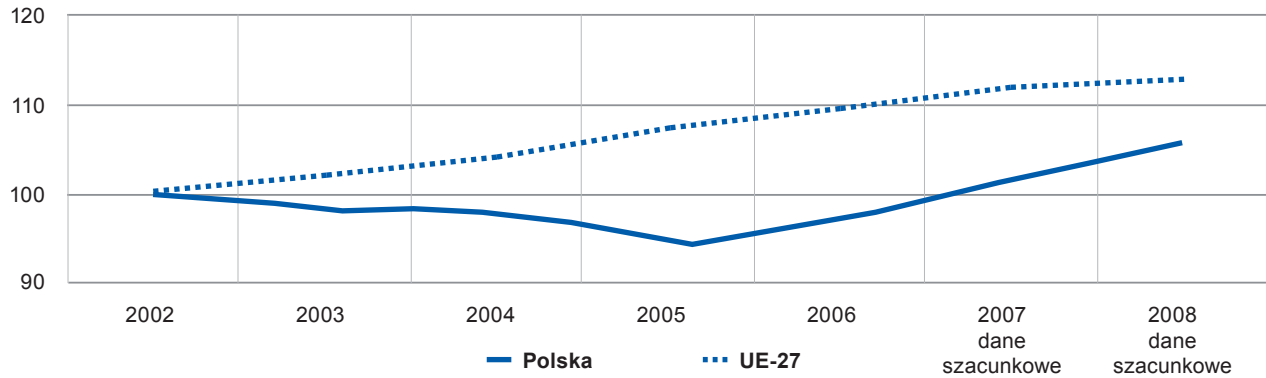
Udział mikroprzedsiębiorstw w całości zatrudnienia w Polsce (39%) jest wyższy niż wynosi średnia europejska (30%), natomiast udział małych firm jest relatywnie niższy. W rezultacie udział całego sektora MŚP w całkowitej wielkości zatrudnienia (69%) jest w Polsce tylko nieznacznie wyższy niż przeciętnie w UE.

Wytworzona przez polskie MŚP wartość dodana jest proporcjonalnie niższa niż w przypadku ich europejskich odpowiedników (odpowiednio 52% i 58%).

¹ Liczby zaprezentowane w tabeli, które obejmują zarówno dane krajowe, jak i zagregowane wartości dla UE-27, zostały oszacowane na podstawie statystyk strukturalnych dotyczących przedsiębiorstw (Eurostat, Structural Business Statistics) z 2006 r. Powstały one w oparciu o oceny szacunkowe oraz metodologię „now-casting”, polegającą na szacowaniu obecnych wartości na podstawie danych historycznych, opracowane przez EIM Business and Policy Research. Więcej szczegółowych informacji można znaleźć w notce metodologicznej dołączonej do niniejszego arkusza informacyjnego. Korzyść z zastosowania danych Eurostat polega na tym, że statystyki różnych państw zostały zharmonizowane i są porównywalne dla poszczególnych krajów. Natomiast ich wadą jest to, że w przypadku niektórych państw dane te różnią się od danych publikowanych przez władze krajowe.

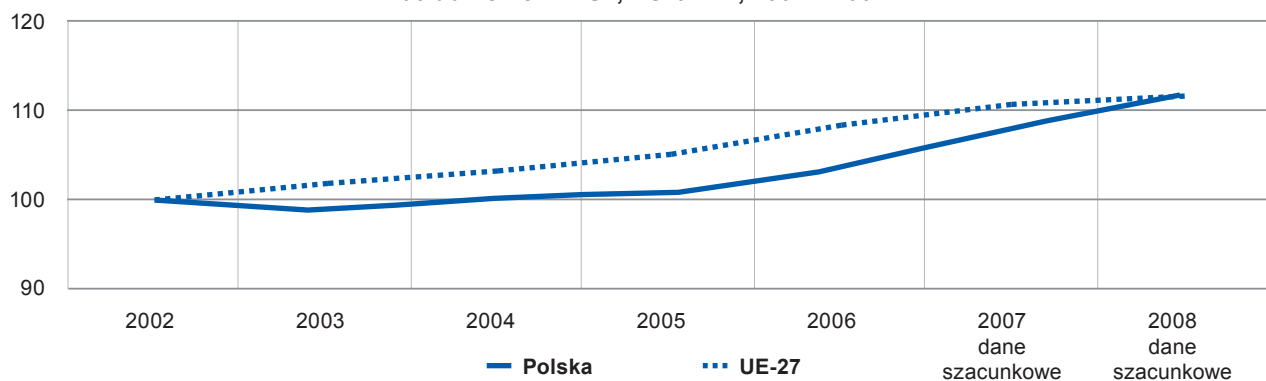

Liczba MŚP, wskaźnik, 2002 = 100

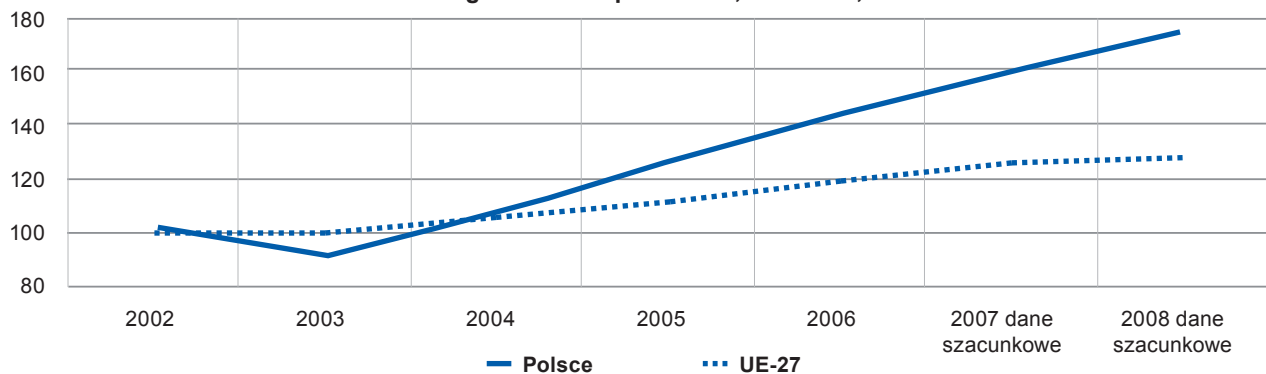
W latach 2002-2008 liczba MŚP wzrosła o 5%, poniżej średniego poziomu wzrostu UE wynoszącego 13%. Wzrost netto liczby przedsiębiorstw w dużej mierze wywołany był zmianami liczby małych i średnich przedsiębiorstw.

Zatrudnienie w MŚP, wskaźnik, 2002 = 100

W latach 2002-2008 zaobserwowano ogólny wzrost poziomu zatrudnienia w polskich MŚP rzędu 12%, na równi ze średnią UE (12%). Wzrost zatrudnienia był proporcjonalnie wyższy w przedsiębiorstwach średniej wielkości.

Wartość dodana generowana przez MŚP, wskaźnik, 2002 = 100

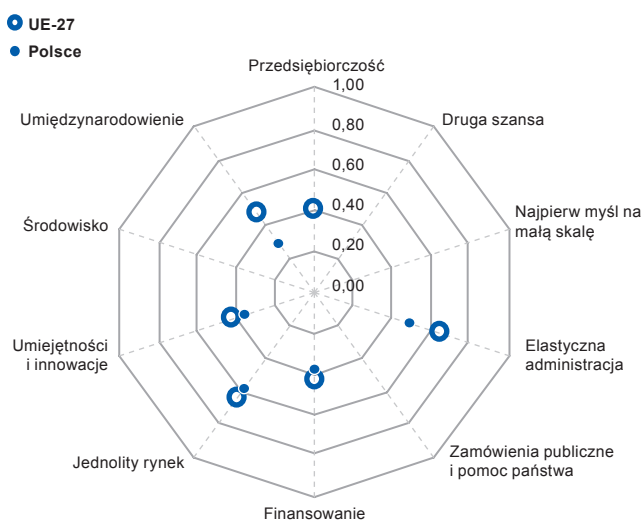
Wartość dodana wytworzona przez polskie MŚP wzrosła o 72% w latach 2002-2008, znacznie przewyższając średni wzrost w UE wynoszący 28%.

2. Polski profil SBA

Niniejsza sekcja przedstawia poszczególne zasady programu „Small Business Act” (SBA), porównując liczby dla Polski ze średnimi wartościami dla UE-27. Jak widać na załączonym diagramie, średnie krajowe dostępne są dla następujących zasad SBA: „Elastyczna administracja”, „Finansowanie”, „Jednolity rynek”, „Umiejętności i innowacje” oraz „Umiędzynarodowienie”.

Obszary: „Finansowanie” i „Jednolity rynek” znajdują się na równi z odpowiadającymi im średnimi dla UE-27. Wartości poniżej normy odnotowano w odniesieniu do następujących zasad SBA: „Umiejętności i innowacje” oraz „Umiędzynarodowienie”, podczas gdy „Elastyczna administracja” w przypadku Polski plasuje się znacznie poniżej średniej UE.

W załączniku zamieszczono krótki opis metodologii.

I. Przedsiębiorczość

Niewielka liczba wskaźników istniejących dla Polski sugeruje ponadprzeciętne wyniki w porównaniu z państwami członkowskimi UE-27.

Na poziomie wskaźników indywidualnych, chęć przejścia na samozatrudnienie oraz udział w edukacji z zakresu przedsiębiorczości znacznie przewyższają ich odpowiedniki dla państw UE-27 (odpowiednio 48% wobec 31% oraz 52% wobec 32%). Ich wartości są także najwyższe w całej UE. Stopa przedsiębiorczości wynosi 28%, powyżej średniej dla UE-27 na poziomie 24%.

Zarówno postrzeganie przedsiębiorczości jako szansy, jak i stopień, w jakim szkolna edukacja pomogła rozwinąć ducha przedsiębiorczości stoją na równi ze średnią dla UE-27.

II. Druga szansa

Nieliczne wskaźniki dostępne dla tego obszaru programu SBA nie przedstawiają spójnego obrazu. Chociaż stopień poparcia na rzecz dawania drugiej szansy jest wyższy niż przeciętny w UE (87% wobec 80%), 3-letni okres potrzebny do likwidacji przedsiębiorstwa jest dłuższy niż średnia europejska, która wynosi 2,1 roku. Jednocześnie koszt likwidacji przedsiębiorstwa jest najwyższy w całej UE-27. Wynosi on 20% wartości majątku, w porównaniu do średniej unijnej w wysokości 11%.

III. Najpierw myśl na małą skalę

Nieliczne wskaźniki dostępne dla tego obszaru programu SBA nie tworzą spójnego obrazu. Poparcie MŚP dla istniejących przepisów jest poniżej średniej europejskiej. Częściowo może to uzasadniać ponadprzeciętna proporcja MŚP borykających się z problemami administracyjnymi (42% a średnio 33%). Pomimo tych dwóch negatywnych elementów, czas wymagany do spełnienia zobowiązań administracyjnych w przypadku Polski był krótszy niż średnio dla innych krajów UE.

IV. Elastyczna administracja

Ogólnie rzecz biorąc, statystyki dla tej zasady SBA umiejscawiają Polskę znacznie poniżej średniej dla UE-27.

Niski wynik ogólny spowodowany jest w dużej mierze kosztem rozpoczęcia działalności gospodarczej (19% dochodu na głowę w 2009 r., najwyższy odsetek w całej UE), czasem potrzebnym na zarejestrowanie nieruchomości (197 dni, najdłuższy w UE) oraz słabym dostępem do e-administracji, na drugim miejscu od końca w UE. Założenie działalności w 2009 r. nadal trwało 31 dni², prawie dwukrotnie dłużej, niż wynosi średnia w pozostałych państwach UE (17 dni).

² W Polsce założenie działalności gospodarczej trwa 31 dni, podczas gdy w UE-27 średnio jest to kwestia 17 dni (źródło: raport Banku Światowego „Doing Business 2009”). Należy zaznaczyć, że wnioski te różnią się od odpowiadających im liczb uzyskanych bezpośrednio od państw członkowskich, zgodnie z którymi w Polsce założenie działalności trwa 20-23 dni (przy czym średnia dla UE-27 wynosi 8).

Do pozytywnych aspektów należy zaliczyć stosunkową prostotę procedur związanych z zatrudnianiem pracowników, oraz koszty egzekwowania umów, które są niższe niż przeciętnie w UE (12% wobec 20% wartości roszczenia). Dostępne dodatkowe wskaźniki sugerują przeciętne wyniki (np. w zakresie sztywności godzin pracy oraz sztywnych kryteriów zatrudnienia).

V. Zamówienia publiczne i pomoc państwa

Według jedynego dostępnego wskaźnika proporcja łącznej pomocy państwa przeznaczanej dla MŚP wynosi 14% i nie różni się istotnie od średniej dla UE-27, będącej na poziomie 11%.

VI. Finansowanie

Ogólnie rzecz biorąc, liczby dostępne dla tej zasady programu SBA sytuują Polskę na równi ze średnią dla UE-27. Niemniej jednak wyniki dla poszczególnych wskaźników w tej grupie nie są jednakowe.

Miara siły regulacji prawnych dotyczących uzyskania kredytu oraz planowany udział Europejskiego Funduszu Rolnego Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), poświęconego wspieraniu przedsiębiorczości i rozwoju, osiągają ponadprzeciętne wartości. Wskaźniki szczegółowości informacji kredytowej oraz przeciętnego opóźnienia płatności (18 dni) odpowiadają średnim wartościom europejskim, podczas gdy do wskaźników wykazujących wyniki poniżej przeciętnej można zaliczyć zarówno wskaźniki kapitału podwyższonego ryzyka (związane z etapami początkowym i wzrostu) i planowanego udziału funduszy strukturalnych UE przeznaczonych do stymulowania przedsiębiorczości (średnio 5% w porównaniu do 9%).

Dodatkowe dostępne wskaźniki, takie jak udział utraconych należności lub udział MŚP doświadczających trudności z dostępem do finansowania, sugerują, że rezultaty dla Polski znajdują się poniżej normy.

VII. Jednolity rynek

Ogólnie rzecz biorąc, liczby dostępne dla tej zasady programu SBA umiejscawiają Polskę na równi ze średnią dla UE-27. Średnie opóźnienie w transpozycji przepisów zaległych dyrektyw, liczba zaległych dyrektyw oraz udział importu z krajów UE w całości importu odpowiadają średnim wartościom dla UE-27. Procentowy udział transponowanych lub notyfikowanych dyrektyw dotyczących jednolitego rynku jest nieznacznie niższy od średniej dla UE-27 (98% wobec ok. 99%).

VIII. Umiejętności i innowacje

Dostępne dane lokują Polskę poniżej średniej europejskiej. Wskaźniki te nie przedstawiają spójnego obrazu, jednak 5 spośród 9 wykazuje wartości poniżej przeciętnej. Zaliczają się do nich: proporcja firm kupujących i sprzedających za pośrednictwem Internetu (odpowiednio 11% i 8% w Polsce, 24% i 13% w UE), udział MŚP prowadzących własne działania innowacyjne (17% wobec 30%), procentowy udział MŚP wdrażających innowacyjne działania (21% wobec 36%) oraz liczba MŚP korzystających z aplikacji e-learningowych w ramach szkolenia personelu.

Średnią dla UE-27 przekracza procentowy udział MŚP, które posiadają nowe produkty lub dochód z tytułu sprzedaży nowych produktów, a także tych, które posiadają przychody ze sprzedaży nowych lub znacznie ulepszonych produktów i usług. Ponadto udział MŚP zatrudniających personel z wykształceniem wyższym przekracza średnią europejską.

IX. Środowisko

Jedynie dwa dostępne wskaźniki w tym obszarze osiągają wyniki niższe od standardów europejskich. Ani udział MŚP dysponujących kompleksowymi systemami sprawności energetycznej (2%), ani udział tych, które stosują proste środki oszczędzania energii (18%), nie osiągają średnich wartości dla UE-27 (4% oraz 28%).

X. Umiejdzynarodowienie

Ogólnie rzecz biorąc, statystyki dla tej zasady SBA umiejscawiają Polskę poniżej średniej dla UE-27.

Jest to w dużej mierze spowodowane niskimi wartościami wskaźników mierzących czas potrzebny do realizacji procedur eksportowych (17 wobec 11 dni) oraz importowych (27 wobec 13 dni). Liczba dni niezbędnych do realizacji procedur importowych jest w Polsce najwyższa w całej UE. Należy zaznaczyć, że przeprowadzone niedawno przez Dyрекcję Generalną ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu (jednorazowe) badanie na temat umiejdzynarodowienia europejskich MŚP, oparte na ogólnoeuropejskim sondażu w sektorze przemysłu, wykazało w Polsce ogólne wyniki poniżej przeciętnej w porównaniu do UE (procentowy udział MŚP, które dokonały w latach 2006-2008 jakiegokolwiek transakcji importowej we własnym zakresie, oraz udział MŚP, które w latach 2006-2008 dokonały inwestycji za granicą, były poniżej średniej dla UE-27). Jednakże te wnioski są oparte na stosunkowo ograniczonej próbie.

3. Polska: postępy i rezultaty wdrażania programu SBA

W niniejszej sekcji zaprezentowano jedynie wybrane dane, dotyczące trendów pojedynczych wskaźników statystycznych w różnych obszarach programu SBA. Podobnie jak w przypadku innych krajów, z powodu braku danych nie ma możliwości dokonania całościowej oceny postępów, jakich dokonano w Polsce w obszarach programu SBA, o bardziej ogólnym charakterze.

I. Przedsiębiorczość

W jedynym dostępnym szeregu czasowym, wskaźnik udziału przedsiębiorców w ogóle zatrudnionych, tj. określający procentowo liczbę przedsiębiorców w stosunku do całkowitej siły roboczej, był niemal stały, wahając się między 8% a 9% w latach 2000-2007.

II. Druga szansa

Względny koszt likwidacji przedsiębiorstwa (20%) oraz liczba lat potrzebnych do jej przeprowadzenia (3) pozostały na niezmiennym poziomie od 2004 r.

III. Najpierw myśl na małą skalę

Dla Polski nie był dostępny żaden szereg czasowy.

IV. Elastyczna administracja

Większość wskaźników dostępnych dla tej zasady SBA nie zmieniła się znacząco w ostatnim czasie. Natomiast te dwa, które się zmieniły, obejmują koszt zarejestrowania nieruchomości (z 1,6% wartości nieruchomości do 0,5%) oraz dostępność e-administracji (drugi najniższy wskaźnik w UE pomimo odnotowanej poprawy). Liczba dni potrzebnych do zarejestrowania nieruchomości pozostała na stałym poziomie od roku 2006, odzwierciedlając najgorszy wynik w całej UE (197 dni).

V. Zamówienia publiczne i pomoc państwa

Średnia część łącznej pomocy państwa przeznaczanej dla MŚP wzrosła z 0% w 2000 r. do 14% w roku 2007.

VI. Finansowanie

Najistotniejszą poprawę zaobserwowano w zakresie informacji na temat historii spłaty kredytów dostępnych w prywatnych biurach informacji kredytowej. Z drugiej strony, dostępność kapitału podwyższonego ryzyka zmniejszyła się od 2000 r. W roku 2007 w zasadzie nie oferowano finansowania na początkowym etapie działalności, natomiast

finansowanie fazy wzrostu było mniej dostępne niż w innych krajach UE. Pozostałe wskaźniki utrzymywały się na stabilnym poziomie, przy względnie wysokim udziale straconych należności (3%). Także wskaźniki dotyczące uzyskiwania kredytu: siła regulacji prawnych oraz wskaźnik szczegółowości informacji kredytowej pozostały niezmienione.

VII. Jednolity rynek

W jedynym dostępnym szeregu czasowym udział importu z UE w całkowitej wartości importu pozostawał na niezmiennym poziomie, oscylując pomiędzy 69% i 75%.

VIII. Umiejętności i innowacje

Nie było wyraźnego trendu w statystykach ilustrujących tę zasadę SBA.

W Polsce, w przeciwieństwie do innych państw członkowskich UE, wskaźniki dotyczące kupna i sprzedaży on-line nie wykazywały jednoznacznego wzrostu. Ogólnie rzecz biorąc, procentowy udział MŚP kupujących przez Internet wzrósł z 9 do 11. Chociaż wzrost był bardziej widoczny po stronie sprzedaży on-line, stało się to za sprawą jednorazowego skoku pomiędzy rokiem 2005 a 2006. Udział MŚP prowadzących własne działania innowacyjne w ogólnej liczbie MŚP oraz procentowy udział MŚP prowadzących innowacyjne działania nie wykazują wyraźnego trendu, ale wydaje się, że w latach 2000-2006 obydwa wskaźniki stopniowo wzrastały. Bardziej aktualne dane nie są dostępne.

IX. Środowisko

Dla Polski nie był dostępny żaden szereg czasowy.

X. Umiędzynarodowienie

Liczba dni wymaganych do realizacji procedur eksportowych i importowych pozostała niezmieniona, odpowiednio na poziomie 17 i 27. Liczba dni wymaganych na realizację procedur importowych była najwyższa w całej UE.

4. Postępy w ramach polityki w latach 2007-2009

W latach 2007-2009 Polska zainicjowała działania we wszystkich 10 obszarach SBA. Niektóre działania można przyporządkować do więcej niż jednej zasady SBA. Jednakże każde przedsięwzięcie zostało wymienione tylko raz. W sytuacjach, gdy instrumenty polityki pojawiają się w pakietach, np. generalny pakiet reform, odpowiednie elementy zostały przyporządkowane do najbardziej logicznej zasady SBA. Następujące działania w ramach polityki należą do najbardziej znaczących:

I. Przedsiębiorczość

Celem działania pt. „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia”, prowadzonego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Europejskiego Funduszu Społecznego, jest rozwój ducha przedsiębiorczości, szczególnie wśród kobiet i mniejszości. Program obejmuje wsparcie finansowe oraz doradztwo podczas rozpoczynania działalności oraz początkowych działań. Budżet przewidziany na tę inicjatywę wynosi 400,8 milionów euro na okres 2007-2013.

II. Druga szansa

W maju 2009 roku weszła w życie poprawka w zakresie prawa upadłościowego i naprawczego (Dz. U. 09.175.1361). Poprawka umożliwia odwołanie się od orzeczenia sądu pierwszej instancji w sprawie deklaracji upadłości. Odwołanie należy złożyć w ciągu miesiąca od wydania orzeczenia. W 2009 r. Ministerstwo Gospodarki oraz Ministerstwo Sprawiedliwości uruchomiły program przezwyciężenia piętna porażki poniesionej w działalności gospodarczej i działań na rzecz polityki drugiej szansy. Program ten obejmuje (1) przeciwdziałanie upadłości przedsiębiorstw, (2) szybkie i sprawne procedury upadłościowe, (3) politykę drugiej szansy oraz (4) promocję i kampanię informacyjną.

III. Najpierw myśl na małą skalę

W 2009 r. uruchomiono projekt pilotażowy w sprawie wdrażania zasady „najpierw myśl na małą skalę”. Ocena i zmiany systemowe projektu będą dostępne na początku roku 2010. Program Reformy Regulacji na lata 2009-2011 promuje przygotowanie lepszych Ocen Skutków Regulacji, które obejmowałyby analizę wpływu regulacji na MŚP. W grudniu 2009 r. rozpoczęto szkolenia z zakresu przygotowania Ocen Skutków Regulacji, przewidziane dla niemal 3 tys. urzędników publicznych z różnych ministerstw. Program wzmacnia także rolę konsultacji publicznych w ramach nowych przepisów. Ma on na celu ograniczenie obciążeń administracyjnych o 25%.

IV. Elastyczna administracja

Wprowadzenie „jednego okienka” w 2009 r. miało na celu ułatwić proces rejestracji działalności gospodarczej. Dodatkowo zmniejszono wysokość opłat manipulacyjnych dla osób zakładających działalność gospodarczą po raz pierwszy, np. opłaty rejestracyjne w Krajowym Rejestrze Sądowym. Obecnie weryfikowane są regulacje prawne mające na celu ograniczenie czasu wymaganego na utworzenie firmy. „Pakiet na rzecz przedsiębiorczości” obejmuje 20 aktów prawnych opracowanych z myślą o uproszczeniu prawa gospodarczego. Przewiduje on przede wszystkim:

- Zminimalizowanie przeszkód stojących na drodze rozwoju przedsiębiorstw: uproszczenie prawa handlowego, poprawę klimatu gospodarczego, uproszczenie zasad prowadzenia kontroli w firmach i skrócenie ich czasu itd.
- 50% wzrost progu wielkości sprzedaży (od 0,8 do 1,2 mln euro), poniżej którego możliwe jest stosowanie uproszczonych zasad rachunkowości.
- Obniżenie poziomu minimalnego wymaganego kapitału własnego dla spółek z ograniczoną odpowiedzialnością (z 50 tys. do 5 tys. zł) oraz dla spółek akcyjnych (z 500 tys. do 100 tys. zł).

V. Zamówienia publiczne i pomoc państwa

W kwietniu 2008 r. Rada Ministrów przyjęła dokument pt. „Nowe podejście do zamówień publicznych. Zamówienia publiczne a małe i średnie przedsiębiorstwa, innowacje i zrównoważony rozwój”. Opisany system koncentruje się przede wszystkim na rozwoju usług doradczych i szkoleniowych, zapewnieniu przejrzystości oraz zagwarantowaniu równych szans dla wszystkich firm chcących uczestniczyć w zamówieniach publicznych. Działania te zostaną sfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Strukturalnego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (budżet wynosi 15 mln zł).

Wprowadzono możliwość podziału zamówienia na mniejsze części. Oznacza to, że każdy element może zostać zrealizowany przez innego wykonawcę. Jest to istotne dla MŚP, które dzięki temu mogą łatwiej zostać ujęte w umowie przetargowej, co prawdopodobnie pozwoli lepiej odzwierciedlić ich zdolność produkcyjną i specjalizację.

VI. Finansowanie

Dokument pt. „Kierunki rozwoju funduszy pożyczkowych i poręczeniowych dla małych i średnich przedsiębiorstw w latach 2009-2013”, przyjęty przez Radę Ministrów w lutym 2009, definiuje instrumenty umożliwiające MŚP szerszy dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania, m.in. poręczenia wydawane przez Bank Gospodarstwa Krajowego oraz tworzenie sieci lokalnych i regionalnych funduszy poręczeniowych.

Rozwój Krajowego Funduszu Kapitałowego na rzecz stymulacji segmentu funduszy podwyższonego ryzyka dla MŚP. Operacje KFK wspierane są ze środków europejskiego funduszu strukturalnego w wysokości 180 mln euro w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. W 2007 r. otwarto rynek kapitałowy (NewConnect) dla małych i średnich przedsiębiorstw. Spółki na rynku NewConnect są zwykle małe (średnia wartość rynkowa to 5 mln euro), względnie młode i poszukują kapitału. W styczniu 2010 r. na rynku NewConnect notowanych było 111 firm. Zmiany w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych i od osób prawnych (Dz.U.09.69.587) rozszerzają możliwości kwalifikowania wydatków na inwestycje jako jednorazowych odpisów amortyzacyjnych w przypadku nowych przedsiębiorstw i wybranych istniejących podatników.

VII. Jednolity rynek

Proces wdrażania dyrektywy usługowej posuwa się naprzód. U uruchomiono „pojedyncze punkty kontaktowe”, które ułatwiają usługodawcom prowadzenie działalności w obrębie jednolitego rynku (doradztwo w zakresie wymagań proceduralnych i formalnych). W tym celu stworzono portal www.eu-go.gov.pl. Portal pełni tę samą rolę, co pojedyncze punkty kontaktowe, i obecnie zawiera najbardziej użyteczne informacje dla przedsiębiorców, konsumentów i przedstawicieli władz. Zawartość merytoryczna portalu znajduje się w fazie rozwoju.

W Polsce istnieją dwa krajowe centra informacyjne REACH i CLP (klasyfikacja, oznakowanie i pakowanie substancji i mieszanin chemicznych), w Warszawie i Łodzi, obsługujące producentów, importerów i użytkowników chemikaliów (szczególnie MŚP). Udzielają one informacji i porad w zakresie wdrażania rozporządzeń REACH i CLP, a także wspierają proces rejestracji, oceny, autoryzacji oraz klasyfikacji i znakowania chemikaliów.

SOLVIT to internetowa sieć, za pośrednictwem której państwa członkowskie UE wspólnymi siłami rozwiązują problemy dotyczące niewłaściwego stosowania prawa wspólnotowego z zakresu rynku wewnętrznego UE przez władze publiczne. W ten sposób ugodę uzyskuje się z omińnięciem postępowania sądowego. Sieć SOLVIT, która rozpatruje wnioski nadesłane zarówno przez obywateli, jak i przedsiębiorstwa, jest częścią administracji krajowej i świadczy usługi nieodpłatnie. Zobowiązana jest wypracować rozwiązanie w ciągu 10 tygodni. Polskie centrum SOLVIT działa prężnie i obsługuje wiele spraw (w bazie danych centrum w 2009 r. znalazło się 450 wniosków i 140 przypadków).

VIII. Umiejętności i innowacje

Polityka innowacji została opracowana w ramach dokumentu strategicznego „Kierunki zwiększania innowacyjności gospodarki na lata 2007-2013”. Dokument ten proponuje działania w dziedzinach edukacji i szkolenia (kadra dla nowoczesnej gospodarki), badań i rozwoju, własności intelektualnej, dostarczania kapitału na innowacyjne inwestycje i infrastrukturę, usług doradczych, a także udostępniania platform dialogu i budowania sieci kontaktów (np. klastry). Działania finansowane są ze środków europejskich funduszy strukturalnych w ramach Programów Operacyjnych: Innowacyjna Gospodarka (9,7 mld euro) oraz Kapitał Ludzki. Prawo dotyczące wybranych form wsparcia na rzecz innowacyjnej działalności oferuje korzyści takie jak kredyt technologiczny, status centrum badawczo-rozwojowego (zwolnienia podatkowe), a także zwolnienia podatkowe związane z nabyciem nowych technologii.

Programy „Bon na innowacje” i „Kreator innowacyjności” zostały opracowane, aby ulepszyć współpracę pomiędzy przemysłem a środowiskiem akademickim. Zasadniczym celem jest przyspieszenie komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych oraz tworzenie spółek „odpryskowych” (typu spin-off) poprzez przekazywanie wiedzy przedsiębiorcom. Budżety dla tych programów wynoszą odpowiednio 1,96 mln euro i 1,54 mln euro.

IX. Środowisko

W 2009 r. Ministerstwo Gospodarki opublikowało podręcznik „Zrównoważony biznes” przedstawiający podstawowe zagadnienia z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu zebrane w projekcie normy ISO 26000 dotyczącej społecznej odpowiedzialności biznesu.

X. Umiędzynarodowienie

Działania podjęte w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka zorganizowano tak, aby wspierać MŚP na europejskim rynku oraz by promować eksport. W ramach programu „Paszport do eksportu” istnieją takie instrumenty jak doradztwo, dotacje na międzynarodowe delegacje i targi, pomoc w pozyskiwaniu dokumentacji wymaganej dla produktów i usług rynkowych na danym rynku zagranicznym. Ponadto istnieje platforma komputerowa udostępniająca informacje na temat przedsiębiorstw, produktów, możliwości współpracy, warunków inwestycyjnych itd. Budżet na okres 2007-2013 wynosi ok. 410 mln euro. Utworzenie portalu promocji eksportu (www.eksporter.gov.pl), mającego stanowić główne źródło informacji, nieodpłatnie dostępnych dla przedsiębiorców. Portal zawiera informacje na temat poszczególnych krajów, prezentuje polskie oferty

handlowe i udostępnia informacje na temat możliwości biznesowych na wybranych rynkach. Działa on równolegle do serwisu informacyjnego Wydziału Promocji Handlu i Inwestycji Ambasad i Konsulatów RP. Z obydwu portali można korzystać za granicą i obydwa oferują pomoc w nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych. Zwiększenie dostępności kredytów eksportowych, udzielanych głównie przez Bank Gospodarstwa Krajowego i Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (KUKE), włącznie z kredytami eksportowymi na etapach poprzedzających wysyłkę towarów i następujących po niej oraz ubezpieczeniami i poręczeniami związanymi z kredytowaniem działalności eksportowej, w tym ubezpieczeniem od ryzyka walutowego oraz ubezpieczeniem od ryzyka inwestycji za granicą.

5. Dobre praktyki

Aby zilustrować wysiłki rządu w zakresie promowania MŚP, statystyczne informacje zawarte w zestawieniu zostały wzbogacone przykładem dobrej praktyki w dziedzinie polityki MŚP.

Przykład dobrej praktyki w polskiej polityce MŚP

Tytuł programu: Akademia PARP www.akademiaPARP.gov.pl (Portal edukacyjny dla MŚP)

Akademia PARP www.akademiaPARP.gov.pl to portal edukacyjny dla MŚP, który za pośrednictwem e-learningu oferuje darmową wiedzę na temat prowadzenia działalności gospodarczej. Projekt, realizowany na zlecenie Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, jest finansowany ze środków Unii Europejskiej.

Kursy e-learningu (dostępne na portalu Akademii od 2006) zostały opracowane z myślą o potrzebach przedsiębiorców i są oferowane w praktycznej i przyjaznej dla użytkownika formie. Portal udostępnia m.in. następujące szkolenia internetowe:

- Jak założyć własną firmę – systemy zarządzania dla MŚP;
- Jak odzyskać należności pieniężne od partnerów handlowych;
- Zarządzanie płynnością w MŚP;
- Zarządzanie jakością w MŚP;
- Zarządzanie sprzedażą;
- Plan marketingowy w MŚP;
- Ochrona własności intelektualnej w MŚP;
- Marketing internetowy i e-commerce.

Rezultaty projektu w czerwcu 2008 były następujące:

- Liczba uczestników – 45 tys. (Liczbę uczestników przed otwarciem akademii szacowano na 35 tys.; Do końca 2008 liczba ta wynosiła 60 tys. Osób);
- Wskaźnik sukcesu – 30% uczestników ukończyło kursy z pozytywnym wynikiem, 55% uczestników to kobiety;
- Najbardziej reprezentowane sektory – handel i usługi (7%), edukacja i szkolenia (6,9%), usługi ict (6,5%), usługi finansowe (6,2%).

Załącznik I: Wybrane wskaźniki SBA dla Polski

Każdy z wymiarów wykresu radarowego, przedstawionego w sekcji 2, odpowiada jednej z 10 zasad programu „Small Business Act”. Każda zasada SBA grupuje najbardziej aktualne, dostępne wskaźniki statystyczne, które objaśniają wartość średnią, obliczoną dla danej zasady. Wykres jest podobny do poprzedniego, opublikowanego w 2008 r., ale został uzupełniony o dodatkowe wskaźniki, a przedstawione na nim dane zostały zaktualizowane. Dołożono wszelkich starań, aby zawsze zamieszczać najbardziej aktualne dane, co najczęściej oznacza dane odnoszące się do 2008 roku. Harmonizacja (porównywalność między krajami) była podstawowym wymaganiem decydującym o uwzględnieniu poszczególnych wskaźników. Dlatego wskaźniki pochodzą z wielu różnych źródeł międzynarodowych (patrz poniżej), nie zaś z krajowych urzędów statystycznych. Dodatkowo, aby wybrany wskaźnik został zakwalifikowany do zasady SBA, musiał być dostępny albo dla minimalnej liczby krajów, albo musiał obejmować minimalną, określoną procentowo, część MŚP we wszystkich krajach. Aby uzyskać więcej informacji na temat zastosowanej metodologii, prosimy zapoznać się z notą metodologiczną na stronie Dyrekcji Generalnej ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu. Znajduje się tam również szczegółowy opis wszystkich zmiennych i ich źródeł.

Wskaźnik	Ostatnia wartość absolutna kraju	Średnia wartość absolutna w UE*	Rok referencyjny dla wartości kraju	Źródło
I. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ				
1.1 Chęć przejścia na samozatrudnienie	48,00	30,71	2007	Badanie Flash Eurobarometer 192
1.2 Udział w edukacji z zakresu przedsiębiorczości	55,10	32,33	2007	Badanie Flash Eurobarometer 192
1.3 Przedsiębiorczość jako szansa	60,00	57,48	2007	Badanie Flash Eurobarometer 192
1.4 Stopa przedsiębiorczości: procentowy udział osób, które rozpoczęły działalność gospodarczą, która nadal funkcjonuje, lub podjęły działania do jej założenia	28,00	23,72	2007	Badanie Flash Eurobarometer 192
1.5 Stopień, w jakim edukacja szkolna przyczyniła się do rozwinięcia ducha przedsiębiorczości (%)	48,50	52,77	2007	Badanie Flash Eurobarometer 192
1.9 Wskaźnik przedsiębiorstw, które przetrwały	nie dot.	70,94	nie dot.	Baza danych Eurostat dotycząca demografii przedsiębiorstw
1.10 Wskaźnik nowopowstałych przedsiębiorstw	nie dot.	10,37	nie dot.	Baza danych Eurostat dotycząca demografii przedsiębiorstw
1.11 Udział przedsiębiorstw o silnym wzroście (% całości)	nie dot.	4,30	nie dot.	Eurostat
1.12 Wskaźnik udziału przedsiębiorców w ogóle zatrudnionych: Sektor prywatny z wyłączeniem rolnictwa, łowiectwa, leśnictwa oraz rybołówstwa i rybactwa	0,09	0,11	2007	EIM Business & Policy Research
1.13 Wskaźnik całkowitej działalności przedsiębiorczej	nie dot.	5,85	przed rokiem 2005	Globalny Monitor Przedsiębiorczości
1.16 Stopa przedsiębiorczości opartej na szansie względem przedsiębiorczości z konieczności	nie dot.	6,24	przed rokiem 2005	Globalny Monitor Przedsiębiorczości
II. DRUGA SZANSA				
2.1 Stopień poparcia na rzecz umożliwienia drugiej szansy (% opowiadających się za)	87,00	79,80	2007	Badanie Flash Eurobarometer w sprawie przedsiębiorczości, 2007
2.2 Koszty (% wartości majątku) likwidacji przedsiębiorstwa	20,00	10,72	2009	Raport Banku Światowego „Doing Business”
2.3 Liczba lat potrzebnych do likwidacji przedsiębiorstwa	3,00	2,09	2009	Raport Banku Światowego „Doing Business”

Wskaźnik	Ostatnia wartość absolutna kraju	Średnia wartość absolutna w UE*	Rok referencyjny dla wartości kraju	Źródło	
III. NAJPIERW MYŚL NA MAŁĄ SKALĘ					
3.1	Wskaźnik poparcia MŚP dla istniejących przepisów	24,00	34,33	2007	Raport „Observatory of European SMEs”
3.2	Czas potrzebny do spełnienia zobowiązań administracyjnych (% całkowitego czasu pracy MŚP)	5,00	7,48	2007	Raport „Observatory of European SMEs”
3.3	Problemy związane z przepisami administracyjnymi	42,00	32,68	2007	Raport „Observatory of European SMEs”
IV. ELASTYCZNA ADMINISTRACJA					
4.1	Liczba dni potrzebnych na rozpoczęcie działalności	31,00	17,20	2009	Raport Banku Światowego „Doing Business”
4.2	Koszty wymagane do rozpoczęcia działalności gospodarczej (% dochodu na głowę)	18,80	5,21	2009	Raport Banku Światowego „Doing Business”
4.6	Koszty (% wartości nieruchomości) zarejestrowania nieruchomości	0,50	4,54	2009	Raport Banku Światowego „Doing Business”
4.7	Koszty egzekwowania umów (% wartości roszczenia)	12,00	19,80	2009	Raport Banku Światowego „Doing Business”
4.8	Dostęp do e-administracji (strona podażowa) – Dostępność e-administracji on-line	25,00	59,48	2007	Eurostat
4.10	Liczba procedur wymaganych do rozpoczęcia działalności	10,00	6,16	2009	Raport Banku Światowego „Doing Business”
4.14	Liczba procedur wymaganych do zarejestrowania nieruchomości	6,00	5,16	2009	Raport Banku Światowego „Doing Business”
4.15	Liczba dni potrzebnych do zarejestrowania nieruchomości	197,00	61,12	2009	Raport Banku Światowego „Doing Business”
V. ZAMÓWIENIA PUBLICZNE I POMOC PAŃSTWA					
5.1	Udział MŚP w całkowitej wartości zamówień publicznych	nie dot.	nie dot.	2005	Raport KE
5.2	Proporcja łącznej pomocy państwa przeznaczonej dla MŚP	14,00	10,60	2007	Tabela wyników „State aid scoreboard”
VI. FINANSOWANIE					
6.1	Kapitał podwyższonego ryzyka dla początkowego etapu działalności w stosunku do PKB	0,00	0,02	2007	Badanie EVCA (Europejski kapitał prywatny i działalność kapitału wysokiego ryzyka)
6.2	Kapitał podwyższonego ryzyka dla fazy wzrostu w stosunku do PKB	0,02	0,08	2007	Badanie EVCA (Europejski kapitał prywatny i działalność kapitału wysokiego ryzyka)
6.3	Kwota gwarancji dla MŚP (w stosunku do PKB)	nie dot.	0,24	nie dot.	Wskaźnik finansowania przedsiębiorstw – EFI
6.4	Uzyskiwanie kredytu: siła regulacji prawnych (0-10)	8,00	6,64	2009	Raport Banku Światowego „Doing Business”
6.5	Uzyskiwanie kredytu: szczegółowość informacji kredytowej (0-6)	4,00	4,52	2009	Raport Banku Światowego „Doing Business”
6.6	Różnica w poziomach stóp procentowych pomiędzy pożyczkami do wysokości 1 mln euro a tymi powyżej 1 mln euro	nie dot.	1,00	nie dot.	Dane statystyczne EBC dotyczące stóp procentowych MIF
6.9	Przeciętne opóźnienie płatności (udział % średniej liczby dni kontraktowych)	18,00	16,41	2009	Dane udostępnione przez Intrum Justitia
6.10	Udział straconych należności (% całości)	3,00	2,50	2009	Dane udostępnione przez Intrum Justitia
6.11	Udział MŚP doświadczających trudności z dostępem do finansowania	26,90	21,06	2007	Raport „Observatory of European SMEs”

Wskaźnik	Ostatnia wartość absolutna kraju	Średnia wartość absolutna w UE*	Rok referencyjny dla wartości kraju	Źródło
VII. JEDNOLITY RYNEK				
7.1 Średnie opóźnienie w transpozycji przepisów zaległych dyrektyw – w miesiącach	10,40	9,86	2008	Badanie Dyirekcji Generalnej ds. Rynku Wewnętrznego
7.2 Dyrektywy dotyczące jednolitego rynku – % transponowanych lub notyfikowanych dyrektyw	98,20	98,96	2008	Tabela wyników „Internal market scoreboard”
7.3 Liczba dyrektyw przeterminowanych o 2 lata	3,00	2,28	2008	Tabela wyników „Internal market scoreboard”
7.4 Udział MŚP eksportujących wewnątrz UE w stosunku do wszystkich MŚP (liczba przedsiębiorstw)	0,01	0,03	2008	Badanie pilotażowe dotyczące handlu zewnętrznego Eurostat
VIII. UMIEJĘTNOŚCI I INNOWACJE				
8.1 Procentowy udział przedsiębiorstw, które dokonały zakupów on-line w ciągu ubiegłego roku kalendarzowego (MŚP: od 10 do 250 pracowników)	11,00	23,52	2008	Badanie Eurostat, Science & Technology (Nauka i technika)
8.2 Procentowy udział przedsiębiorstw, które otrzymały zamówienia on-line w ciągu ubiegłego roku kalendarzowego (MŚP: od 10 do 250 pracowników)	8,00	12,81	2008	Badanie Eurostat, Science & Technology (Nauka i technika)
8.3 MŚP, które prowadziły własne działania innowacyjne, jako procentowy udział całkowitej liczby MŚP (10-250 pracowników)	17,20	30,33	2006	EUROSTAT, Międzynarodowy program badań statystycznych innowacji – CIS
8.4 Przedsiębiorstwa, które wprowadziły innowacje w zakresie organizacji i/lub marketingu, jako procent całkowitej liczby MŚP (10-250 pracowników)	14,70	27,28	2006	EUROSTAT, Międzynarodowy program badań statystycznych innowacji – CIS
8.5 Innowacyjne MŚP współpracujące z innymi, jako procent całkowitej liczby MŚP (10-250 pracowników)	9,30	11,62	2006	EUROSTAT, Międzynarodowy program badań statystycznych innowacji – CIS
8.6 MŚP prowadzące innowacyjne działania (10-250 pracowników)	20,90	35,59	2006	EUROSTAT, Międzynarodowy program badań statystycznych innowacji – CIS
8.7 Udział MŚP, które posiadają nowe produkty lub dochód z nowych produktów	73,80	63,77	2007	Raport „Observatory of European SMEs”
8.8 Udział MŚP, które posiadały przychody z tytułu sprzedaży nowych lub znacznie ulepszonych produktów i usług	17,00	12,30	2007	Raport „Observatory of European SMEs”
8.9 Udział MŚP zatrudniających personel z wykształceniem wyższym	41,00	30,44	2007	Raport „Observatory of European SMEs”

Wskaźnik	Ostatnia wartość absolutna kraju	Średnia wartość absolutna w UE*	Rok referencyjny dla wartości kraju	Źródło	
IX. ŚRODOWISKO					
9.1	Udział % MŚP dysponujących kompleksowymi systemami sprawności energetycznej	2,00	4,26	2007	Raport „Observatory of European SMEs”
9.2	Udział % MŚP, które stosują proste środki oszczędzania energii	18,00	28,44	2007	Raport „Observatory of European SMEs”
X. UMIĘDZYNARODOWIENIE					
10.1	Udział sprzedaży z eksportu (% całości)	6,20	5,58	2006	Raport „Observatory of European SMEs”
10.2	Udział MŚP uzyskujących dochód ze spółek zależnych i/lub spółek joint venture zagranicą (%)	5,60	4,76	2006	Raport „Observatory of European SMEs”
10.4	Liczba dni potrzebnych na realizację procedur eksportowych	17,00	11,25	2009	Raport Banku Światowego „Doing Business”
10.5	Liczba dni potrzebnych na realizację procedur importowych	27,00	13,44	2009	Raport Banku Światowego „Doing Business”
10.6	Udział MŚP eksportujących poza UE-27 w stosunku do wszystkich MŚP (obliczony liczba przedsiębiorstw)	nie dot.	nie dot.	2005	Badanie pilotażowe dotyczące handlu zewnętrznego Eurostat
10.10	MŚP, które przeprowadziły w latach 2006-2008 jakąkolwiek transakcję importową we własnym zakresie	29,29	39,17	2008	Badanie Dyrekcji Generalnej ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu na temat Umiedzynarodowienia MŚP
10.11	MŚP, które przeprowadziły w latach 2006-2008 jakąkolwiek transakcję eksportową we własnym zakresie	29,27	27,13	2008	Badanie Dyrekcji Generalnej ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu na temat Umiedzynarodowienia MŚP
10.12	MŚP, które w latach 2006-2008 dokonały inwestycji zagranicą	0,49	3,68	2008	Badanie Dyrekcji Generalnej ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu na temat Umiedzynarodowienia MŚP

Uwaga: Powyższy wybór wskaźników stanowi próbkę danych wykorzystanych do opracowania wykresu radarowego dla tego kraju. Większość, choć nie wszystkie z wymienionych powyżej wskaźników zostało wykorzystanych do obliczenia średnich wartości w ramach sekcji, które zostały podkreślone na wykresie. Należy zauważyć, że nie wszystkie wskaźniki udostępniają coroczne aktualizacje wartości.